

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ.ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29, 15 59, Αθήνα
Πληροφορίες: Χ. Γκιουλέκα, Κ. Κουρή
Τηλέφωνα: 213151-6786, -6163

Αθήνα, 27.02.2024

Α.Π: 16750
Φ80000

Προς: e-ΕΦΚΑ

1. Γενική Δ/ση Συντάξεων
gd.sintaxeon@efka.gov.gr
2. Γενική Δ/ση Συντάξεων
Δημοσίου Τομέα
gd.sintaxeondt@efka.gov.gr

ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση διατάξεων άρθρου 119 ν.5078 / 2023 και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή του

Με τις διατάξεις του άρθρου 119 του ν.5078 / 2023 (ΦΕΚ Α' 211/20.12.2023) « *Αναμόρφωση επαγγελματικής ασφάλισης, εξορθολογισμός ασφαλιστικής νομοθεσίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, σύστημα διορισμού και προσλήψεων των εκπαιδευτικών της Δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης και λοιπές διατάξεις 765*» επέρχονται ουσιώδεις βελτιωτικές μεταβολές.

α) ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης θανάτου σε δικαιούχα τέκνα θανόντων πριν την 13.5.2016 και

β) ως προς την παρεχόμενη κοινωνικοασφαλιστική προστασία στα αμφοτεροπλεύρως ορφανά τέκνα με βαριές αναπηρίες ανεξάρτητα από φορέα ασφάλισης των θανόντων γονέων.

Ειδικότερα:

Α.Με την παρ.1 του άρθρου 119 του ν.5078/2023 επεκτείνονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης θανάτου των δικαιούχων τέκνων του άρθρου 12 του ν.4387/2016 και σε τέκνα θανόντων πριν την 13.5.2016.

Όπως είναι γνωστό από 17.5.2019 με βάση τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν.4611/2019 που τροποποίησαν την περ.β της παρ.1 του άρθρου 12 του ν.4387/2016, σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου, που έλαβε χώρα από 13.5.2016 και εφεξής και ο οποίος έχει πραγματοποιήσει το χρόνο ασφάλισης που απαιτείται για τη συνταξιοδότησή του εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας, μοναδικές προϋποθέσεις που τίθενται για τη μεταβίβαση της σύνταξης θανάτου στα νόμιμα, νομιμοποιηθέντα, αναγνωρισθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά τέκνα είναι να είναι άγαμα και να μην έχουν συμπληρώσει το 24^ο έτος της ηλικίας τους.

Οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 19 του ν.4611/2019 εφαρμόζονται πλέον και επί τέκνων που έχουν δικαιωθεί σύνταξη λόγω θανάτου με τις προϊσχύουσες του άρθρου 12 του

ν.4387/2016 διατάξεις ανεξάρτητα του ασφαλιστικού φορέα που χορήγησε τη σύνταξη θανάτου. Στους φορείς συμπεριλαμβάνεται και το πρώην δημόσιο (ΓΛΚ) και το πρώην ΝΑΤ.

Επομένως με βάση την κοινοποιούμενη διάταξη, τέκνα ορφανά τα οποία είχαν δικαιωθεί σύνταξη λόγω θανάτου πριν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.4387/2016 και των οποίων η σύνταξη διακόπτονταν σε περίπτωση εργασίας ή μη φοίτησης στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, εξακολουθούν να λαμβάνουν το ποσό σύνταξης που έχουν αρχικά δικαιωθεί μέχρι την συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας εφόσον παραμένουν άγαμα.

Η χορήγηση της σύνταξης στην κατηγορία αυτή των δικαιοδόχων τέκνων θανόντων δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του 24^{ου} έτους, λόγω της ρητής διατύπωσης της περ. α της κοινοποιούμενης διάταξης. Τυχόν προϋφιστάμενες διατάξεις, πχ. καταστατικές διατάξεις του πρώην ΟΑΕΕ, που προέβλεπαν διαφορετικό του 24^{ου} ανώτατο ηλικιακό όριο χορήγησης της σύνταξης θανάτου σε προστατευόμενα υγιή τέκνα, παύουν να εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος των κοινοποιούμενων διατάξεων του άρθρου 119 δηλαδή από 20.12.2023.

Εάν η σύνταξη του δικαιοδόχου τέκνου είχε διακοπεί πριν την έναρξη ισχύος του ν.5078/2023, δηλαδή πριν τις 20.12.2023, τότε απαιτείται η υποβολή νέας αίτησης προκειμένου για την επαναχορήγηση της σύνταξης θανάτου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της κοινοποιούμενης διάταξης δηλαδή της μη συμπλήρωσης του 24^{ου} έτους και της αγαμίας.

Η αίτηση κατατίθεται στον e-ΕΦΚΑ και τα οικονομικά αποτελέσματα εκκινούν από την ημερομηνία υποβολής της νέας αυτής αίτησης και το νωρίτερο από 20.12.2023.

Παράδειγμα 1: Παιδί κατέστη ορφανό το 2015, η χορηγούμενη σύνταξη θανάτου από το πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ διακόπτονταν με την συμπλήρωση του 18^{ου} έτους και επαναχορηγούνταν με την εισαγωγή του σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή υπό την προϋπόθεση ότι δεν απασχολούνταν σε ασφαλιστέα εργασία. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του απαιτείτο η προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών που πιστοποιούσαν τη συνέχιση της φοίτησής του σε σχολή.

Εάν η αποφοίτηση από τη ανώτερη/ανώτατη Σχολή λάμβανε χώρα πριν τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους τότε υφίστατο διακοπή καταβολής της σύνταξης θανάτου. Εάν λοιπόν έχει διακοπεί η σύνταξη θανάτου λόγω εργασίας του τέκνου ή λόγω αποφοίτησης του από την Ανώτερη/Ανώτατη Σχολή και το τέκνο κατά την 20.12.2023 δεν έχει συμπληρώσει το 24^ο έτος της ηλικίας του, δικαιούται μετά την υποβολή νέας αίτησης στον e-ΕΦΚΑ να λάβει εκ νέου το αρχικά δικαιούμενο ποσό σύνταξης θανάτου που είχε διακοπεί..

Β) Ποσά σύνταξης αμφοτεροπλεύρως ορφανών τέκνων με βαριές αναπηρίες δικαιοδόχων σύνταξης θανάτου

Με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 119 ορίζεται για όλους τους ενταχθέντες στον ε-ΕΦΚΑ φορείς και το Δημόσιο ενιαίο ποσοστό σύνταξης λόγω θανάτου σε αμφοτεροπλεύρως ορφανά τέκνα με βαριές αναπηρίες.

Σύμφωνα με τη διάταξη της περ.γ της παρ.4 του άρθρου 12 του ν.4387/2016 όπως ισχύει με την παρ.2 του άρθρου 119 του ν.5078/2023, κάθε τέκνο δικαιούται το 25% της σύνταξης του θανόντος γονέα. Εάν πρόκειται για τέκνο που έχει χάσει και τους δύο γονείς του (αμφοτεροπλεύρως ορφανό) τότε δικαιούται το 50% της σύνταξης του ενός γονέα και το 50% του έτερου θανόντος γονέα.

B1) ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΜΦΟΤΕΡΟΠΛΕΥΡΩΣ ΟΡΦΑΝΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις καθορίζεται κατ' ενιαίο τρόπο το ποσοστό της σύνταξης που μεταβιβάζεται από όλους τους ενταχθέντες στον ε-ΕΦΚΑ φορείς, συμπεριλαμβανομένου του πρώην δημόσιου και του πρώην ΝΑΤ σε δικαιοδόχο τέκνο αμφοτεροπλεύρως ορφανό με αναπηρία.

Το τέκνο αυτό δικαιούται το 100% της σύνταξης που πραγματικά ελάμβανε ο θανών γονέας από το πρώην δημόσιο εφόσον πληροί αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) πάσχει από νοητική υστέρηση ή αυτισμό ή από πολλαπλές βαριές αναπηρίες ή από χρόνιες ψυχικές διαταραχές που του έχουν επιφέρει μόνιμο ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω
- β) ανωτέρω αναπηρίες έχουν επέλθει πριν τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας του
- γ) δεν ασκεί απασχόληση η οποία να υπάγεται στην ασφάλιση του ε-ΕΦΚΑ. Εξάιρεση αποτελεί η ανάληψη μισθωτής απασχόλησης ή αυταπασχόλησης που ενδείκνυται για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης του άρθρου 23 του ν.4488/2017 (Α'137)
- δ) δεν λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος.

Αν το τέκνο με αναπηρία δικαιούται κύρια σύνταξη και **από τον έτερο θανόντα γονέα**, λαμβάνει **το εκατό τοις εκατό (100%) της μεγαλύτερης σε ύψος σύνταξης** και το πενήντα τοις εκατό (50%) της δεύτερης σύνταξης.

Αν υφίστανται περισσότερα του ενός τέκνα με τις ανωτέρω αναπηρίες, το ανωτέρω ποσοστό κατανέμεται ισομερώς.

B2) ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΠΟΣΩΝ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ΣΕ ΥΓΙΗ ΤΕΚΝΑ ΚΑΙ ΤΕΚΝΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις προσδιορίζονται τα ποσοστά της σύνταξης θανάτου που χορηγούνται όταν εκτός των αναπήρων παιδιών υφίστανται και δικαιοδόχα υγιή παιδιά.

Το πλήρες ποσό σύνταξης του θανόντα γονέα κατανέμεται ισομερώς ανάμεσα σε όλα τα τέκνα, **και στα αμφοτεροπλεύρως ορφανά τέκνα με αναπηρία το δικαιούμενο ποσό προσαυξάνεται κατά 20%.**

Εξυπακούεται ότι σε καμία περίπτωση το ποσό σύνταξης δεν πρέπει να υπερβαίνει το πλήρες ποσό σύνταξης που ελάμβανε ο θανών. **Σε αντίθετη περίπτωση, το υπερβάλλον ποσό αφαιρείται από τη σύνταξη των τέκνων χωρίς αναπηρία ισομερώς.**

Με την συμπλήρωση του 24^{ου} έτους και τη διακοπή της σύνταξης του υγιούς παιδιού, το ποσοστό που του αναλογούσε προσαυξάνει τη σύνταξη των αμφοτεροπλεύρως ορφανών παιδιών με αναπηρία ισομερώς.

Παράδειγμα:

Παιδί που πάσχει εκ γενετής από νοητική υστέρηση με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67% έχει απωλέσει και του δύο γονείς του μετά τις 13.05.2016, συνταξιούχους του πρώην δημοσίου. Λαμβάνει με αίτησή του(μετά τις 20.12.2023), ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 5078/2023) το 100% της μεγαλύτερης σύνταξης καθώς και το 50% της μικρότερης.

B3) ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΕ ΕΠΙΖΩΝΤΑ ΣΥΖΥΓΟ Η ΚΑΙ ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΕ ΤΕΚΝΑ

Σε περίπτωση που εκτός από τα αμφοτεροπλεύρως ορφανά δικαιούχα τέκνα, με ή χωρίς αναπηρία, υπάρχει και επιζών σύζυγος ή και διαζευγμένος, ο επιμερισμός του ποσού της σύνταξης θα γίνει με βάση τα όσα ορίζονται από τις διατάξεις των περιπτώσεων Α', Β' και Γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του ν. 4387/16.

Υπενθυμίζεται ότι σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν.4499/2017 **περί κατωτάτων ορίων για την εφαρμογή των οποίων είχαν δοθεί οδηγίες με το Φ80000/οικ.58727/74/29.12.2017 έγγραφο της Υπηρεσίας μας (ΑΔΑ: Ω62Ο465Θ1Ω-ΞΙΕ).**

Επισημαίνεται τέλος στο πεδίο εφαρμογής των κοινοποιούμενων διατάξεων του άρθρου 119 εμπίπτουν και οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 155 παρ.4 του ν.5078/2023.

Σε περίπτωση έναρξης καταβολής της σύνταξης **πριν την 20.12.2023** δηλαδή πριν την έναρξη ισχύος του άρθρου 119 απαιτείται υποβολή νέας αίτησης από τον δικαιούχο.

Τα οικονομικά αποτελέσματα **εκκινούν από την ημερομηνία υποβολής της νέας αίτησης και το νωρίτερο από 20.12.2023, ημερομηνία δημοσίευσης του ν.5078/2023.**

Παρακαλούμε για την πιστή εφαρμογή των ανωτέρων και την άμεση ενημέρωση των Υπηρεσιών σας και των ασφαλισμένων για τις νέες κοινοποιούμενες διατάξεις και να χορηγηθούν το συντομότερο δυνατόν τυχόν διαφορές ποσών στους δικαιούχους.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Π. ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ